

1519

Slagtröskning.

Karl Nylund, skomakare, lägenheten Grindtorp, Ånnestad, St.Johannes, Norrköping, född samma ställe 1860 och bott där hela sitt liv, berättade:

Förr i tiden hade lägenheten Grindtorp mer jord än nu, och Nylunds far, som byggt stället, arbetade på ångbryggeriet i Norrköping. Då fick Nylund hjälpa sin far att tröska med slaga på mornarna, och sedan kastades säden upp i luften, och vinden blåste bort agnarna. - Ett tag skulle Nylunds far arbeta vid Ånnestad gård. Betalningen var då 32 skilling om dagen på egen kost. (Grindtorp ligger på Ånnestads ägor.)

1519

Då en ko kalvad.

Då en ko kalvade hos Nylunds far, så första
gången hon efter kalvningen fick dricka, lades en stålbit i äm-
baret, t.ex. en skaftlös hammare, och rördes om i ämbaret med en
kvast. - Fru Nylund, född 1875 i Bjärsättars (?) socken, Öster-
götland, berättade, att i hennes föräldrahem där i Bjärsätter (?)
gjordes likadant, då en ko efter kalvningen första gången fick
dricka.

1519

70

Förebud.

Fru Nylund hade hört förebud för sin man Nylund, då hon väntat honom hem. Det hade hörts som någon kommit och strax efter hade han kommit.

Nylunds fars hustru t.o.m. såg sin man, Nylunds far,stå på förstugubron något förr än han kom hem. Nylunds hade en katta, som, ungefär samtidigt med att förebudet hördes, gick och mötte Nylund - en märkvärdig djurinstinkt.

I. & Johanna, Ög.

1519

Dr. A. Johansen

1926.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

71

Namnet Skambys uppkomst.

Fru Nylund kände väl till sägnen om att
en dalkulla frusit ihjäl vid Skamby julnatten. Därav namnet
Skamby. (Skamby är i Ö.Ny eller Kuddby, Vikbolandet.)

1519

72

Stål till skydd mot trolltyg.

Fru Nylund hade hört liksom sin man, att föddes ett barn i en stuga, lades stål på tröskeln.

Första gången barnets mor efter barnsängen gick ut, skulle hon gå över stål.

Då barnet döptes, skulle det ha stål i lin-
dan.

Och kreaturen skulle gå över stål, då de
släpptes in i en hage på bet.

Nylunds hade ock hört omtalas rå i ladugår- Rå.
den ehuru inga detaljer.

Östergötland
Rönnsjöhd
St. Johannes
Uppr. 1926

1519
cyt. av Johansson Sa
ber av Nylund, Raul
Född 1860 i Grindtopp
Ånæsstad

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

73

Lekar.

Om lekar förr i tiden kände fru Nylund
många, säsom Läna eld, väva valman, sälja väv, där vävförsäljaren
säger något så här: "I höst far ja bort, i vår kommer ja igen,
å då får ni inte grina eller flina eller visa tändra, säga ja
eller nej utan göra så här", och visar något tokigt att göra.
Då nu försäljaren kommer igen, gäller det att klara sig. Eljest
blir det pant.

Gengångare.

Fru Elsa Karlsson, lägenheten Tallbacken, Ånnestad, St Johannes, Norrköping, hustru till ladugårdskarl Erik Karlsson, Ånnestad. Fru Karlsson är född 1896 i Sörmland och tjänade före sitt giftermål för en 8 år sedan vid Himmelstjadlund, gård nära Norrköping. Hon hörde där berättas, att en gång i tiden en gäst blivit mördad där vid Himmelstjadlund, och att denna skulle ha bott i samma rum, som tjänsteflickorna nu bebodde. En natt vaknar Elsa, sedan fru Karlsson, som meddelat detta, och ser en vit fruntimmersgestalt i rummet, klädd i siden, ty det frasade om den. Elsa skriker till. Kamraten vaknar, och gestalten försvinner.

Rå i ladugården. - Förebud.

Både fru och herr Karlsson hade hört omtalas rå i ladugården, som säger till, då korna kalvar, samt så kallat förebud eller att det tar i låset och hörs steg något före en persons ankomst. Karlsson påstod, att hans kamrat hört rå banka på där vid Ånnestad nu i år och fjol i gamla byggningen, där ladugårdskarlen förr bodde, då korna kalvar.

(Anm. I denna gamla huvudbyggnaden vid Ånnestad har nedskrivaren av detta själv många gånger sovit utan att någonsin hört rå banka på dörren. Jag har arbetat vid Ånnestad. Möjligen har Karlssons kamrat, dräng vid Ånnestad, här ljugit eller har ovanligt starkt undermedvetande. Han är stalldräng där, och stallen gränsar intill koladugården med endast en vägg emellan.)